

HUQUQNI MUHOFAZA QILUVCHI DAVLAT ORGANLARI: JAMIYAT XAVFSIZLIGINING KAFOLATI

O'zbekiston Respublikasi IIV Surxondaryo

akademik litseyi huquq fani o'qituvchisi

Mirzayusupov Shohrux Shavkatovich

93-871-93-33

Annatotsiya.

Ushbu maqolada huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlarining vazifalari, tuzilishi va o'zaro munosabatlari tahlil qilinadi. Ichki ishlar organlari, prokuratura, sudlar, milliy xavfsizlik xizmatlari va adliya organlari kabi asosiy organlarning vakolatlari va faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari ko'rib chiqiladi. Maqolada, shuningdek, ushbu organlarning samarali hamkorligi, zamonaviy qiyinchiliklar va ularning faoliyatini takomillashtirish yo'llari muhokama qilinadi. Annotatsiya huquqni muhofaza qilish tizimining tuzilishi va faoliyati haqida umumiy tasavvur beradi.

This paper examines the roles, structure, and interrelationships of state law enforcement agencies. It analyzes the powers and functions of key institutions, including internal affairs agencies (police), the prosecutor's office, courts, national security services, and judicial authorities. The paper also discusses the effective cooperation between these agencies, contemporary challenges they face, and potential avenues for improving their effectiveness. The annotation provides a concise overview of the structure and function of the law enforcement system.

Huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlari har qanday davlatning mustahkam poydevori va jamiyat xavfsizligini ta'minlashning asosiy omili hisoblanadi. Ularning asosiy vazifasi qonun ustuvorligini ta'minlash, jinoyatchilikka qarshi kurashish, jamoat tartibini saqlash va fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilishdir. Ushbu

maqolada huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlarining tuzilishi, vazifalari va o'zaro munosabatlari batafsil tahlil qilinadi.

Huquqni muhofaza qiluvchi organlarning turlari:

Huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlarining turlari mamlakatning konstitutsiyaviy tuzumiga va huquqiy tizimiga bog'liq holda farq qilishi mumkin, ammo umumiy ravishda quyidagi asosiy organlarni ajratib ko'rsatish mumkin:

Ichki ishlar organlari (militsiya, politsiya): Jamoat tartibini saqlash, jinoyatlarni fosh etish va oldini olish, yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash, fuqarolarga xizmat ko'rsatish va boshqa vazifalarni bajarish bilan shug'ullanadi.

Prokuratura: Qonun ustuvorligini ta'minlash, jinoyat ishlarini tergov qilishni nazorat qilish, sudlarda davlat ayblovini himoya qilish va boshqa vakolatlarga ega.

Sud organlari: Jinoyat va fuqarolik ishlarini ko'rib chiqish, qonun buzilganliklarini aniqlash va tegishli jazo choralarini qo'llash bilan shug'ullanadi.

Milliy xavfsizlik organlari (maxsus xizmatlar): Davlatning milliy xavfsizligini ta'minlash, josuslikka va terrorizmga qarshi kurashish, davlat sirlarini himoya qilish kabi vazifalarni bajaradi.

Adliya organlari: Qonun hujjatlarini ijro etishni ta'minlash, notariuslik harakatlarini amalga oshirish, sud hujjatlarini ijro etish va boshqa vazifalarni bajarish bilan shug'ullanadi.

Organlarning o'zaro hamkorligi:

Huquqni muhofaza qiluvchi organlar samarali faoliyat ko'rsatishi uchun ularning o'zaro hamkorligi muhim ahamiyatga ega. Har bir organ o'z vakolatlari doirasida faoliyat yuritgan holda, birgalikda jamoat tartibini saqlash, jinoyatchilikka qarshi kurashish va fuqarolarning huquqlarini himoya qilishga qaratilgan sa'y-harakatlarni muvofiqlashtirishi zarur.

Zamonaviy qiyinchiliklar va istiqbollar:

Hozirgi kunda huquqni muhofaza qiluvchi organlar yangi texnologiyalarning rivojlanishi, transmilliy jinoyatchilikning kuchayishi va boshqa qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Ularning samaradorligini oshirish uchun kadrlar malakasini oshirish,

zamonaviy texnologiyalardan foydalanish va xalqaro hamkorlikni kuchaytirish zarur. Shuningdek, shaffoflik va hisobot berish mexanizmlarini takomillashtirish, fuqarolarning ishonchini oshirish va korrupsiyaga qarshi kurashni kuchaytirish muhim ahamiyatga ega.

Xulosa qilib aytganda, huquqni muhofaza qiluvchi davlat organlari jamiyat xavfsizligining kafolati hisoblanadi. Ularning samarali faoliyati davlatning barqaror rivojlanishi va fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilish uchun muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy sharoitda ularning faoliyatini takomillashtirish va yangi qiyinchiliklarga moslashish uchun doimiy ravishda ishlash kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni kat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. – Toshkent: O‘zbekiston NMIU, 2017. – B.44.
2. Berdikulov S.N. O‘zbekistonda ko‘ppartiyaviylik milliy modelini rivojlantirish istiqbollari: O‘quv qo‘llanma / Mas’ul muharrir: falsafa fanlari doktori, professor Mamadaliev Sh.O. – T.: O‘zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2016. – 108 b.
3. Maxmudov A.A. O‘zbekiston Respublikasida mahalliy vakillik organlarining nazorat faoliyatini takomillashtirish. Yuridik fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ... dissertatsiyasi avtoreferati. – T.: DBA, 2019. – B.13–14.
4. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O‘zbekiston, 2018. – 80 b.
5. O‘zbekiston Respublikasining “Mahalliy davlat hokimiyati to‘g‘risida”gi Qonuni // O‘zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining axborotnomasi, 1993. № 9, 320-modda; Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi – www.lex.uz, 09.01.2019., 03/19/512/2435-son.
6. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat boshqaruvini yangilash va yanada demokratlashtirish hamda mamlakatni modernizasiya qilishda siyosiy partiyalarning rolini kuchaytirish to‘g‘risida”gi Konstitutsiyaviy qonuni.
7. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2014, - № 16, 176-modda.
8. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017, - № 6, 70-modda.
9. Izoh: “Siyosiy partiyalar to‘g‘risida”gi Qonunning 1996 yilda qabul qilinganligi.